

INNHOOLD

RESPEKT FOR LÆRERNE	3
MIDTØSTEN	5
NEI TIL REGJERINGENS ANGREP PÅ ARBEIDSLIVET	8
IKKE SELG FELLESSKAPETS ARVESØLV	10
VÅPENUTTAELSE	12
SOLIDARISKE LEGEMIDLER	14
EN SJØMATNÆRING I EVIGHETENS PERSPEKTIV	15
ET VIDERE LØFT FOR NORDOMRÅDENE	18
DEN NORSKE ASYLPROSESSEN	21
DYREVELFERD	23
TRANSPERSONERS FRIGJØRING	27
NEI TIL NIQAB-FORBUD	30

AUFS VISJON ER AT ENKELTMENNESKER SAMMEN SKAL SKAPE ET FRITT OG RETTFERDIG SAMFUNN, DER ØKOLOGI SETTES FORAN ØKONOMI OG MENNESKELIGE VERDIER FORAN MATERIELL VELSTAND.

RESPEKT FOR LÆRERNE

Ifølge Statistisk Sentralbyrå vil Norge mangle 11 000 lærerårsverk innen år 2020. En undersøkelse utført av Respons Analyse på oppdrag fra Utdanningsforbundet viser at 45% av alle lærere har vurdert å finne seg et annet yrke, og nærmere 40 000 lærerutdannede har gjort nettopp det. Skolen har en tillitskrise, og vi har en regjering som mangler svarene lærerne behøver. AUF støtter lærerne i kampen mot mål- og resultatstyring, unødvendig byråkrati og manglende tillit fra skoleeiere og -myndigheter.

Tidstyver i skolen

Mål- og resultatstyring kom inn i offentlig sektor på 90-tallet. Denne var ment å si noe om status i skolen, deriblant til å kartlegge elevers måloppnåelse, skolens ressurser med mer. Dette er nødvendig i et begrenset omfang, men en byråkratisering av læreryrket er ikke ønskelig. Byråkratiseringen er både med å utfordre læreres autonomi og tillit, i tillegg til å gå ut over tiden lærere har til sine elever. Når det offentlige pålegger skolen flere mål, vil dette også ha en byråkratiserende effekt. Dette fører til at lærere må bruke mer av sin arbeidsdag på administrative oppgaver. AUF ønsker at lærere skal få bruke mer av tiden sin på undervisning og faglig oppfølging av eleven.

Arbeidstid og lønn

Lærere har verdens viktigste jobb, men lønnsnivået står ikke i forhold til andre sektorer. Lærerlønnen ligger godt under medianinntekten for yrkesaktive i Norge. Ved de siste år lønnsoppgjør er også mange lærere fanget i en mindrelønnsutvikling, hvor inflasjonen er høyere og reallønnsveksten effektivt uteblir. Mindrelønnsutviklingen bidrar til å gjøre læreryrket mindre attraktivt, og er derfor med å hindre nyrekruttering til skolen. Ved kommende forhandlinger om lønsvilkår for sysselsatte i skolen må det prioriteres midler til høyere reallønnsvekst. Lønn må fortsatt følge den enkelte lærers kompetanse, slik at ansiennitet belønnes.

I forbindelse med arbeidsforhandlingene mellom lærerforbundene og KS i 2014 fremkom krav fra sistnevnte om mindre fleksibilitet i lærernes arbeidstid, dette i tråd

med Arbeidstilsynets anbefalinger og lærerforbundets ønsker. AUF mener det ikke er hensiktsmessig å utøve detaljstyre over hvordan lærere disponerer egen arbeidstid. Lærere må sikres mer autonomi og tillit i hverdagen, og derfor bør det fremforhandles sentrale avtaler om læreres arbeidstidsordning. Lokale avtaler kan ikke gå på bekostning av minimumskrav i sentrale avtaler, og den enkelte skoleeier skal ikke kunne pålegge lærere økt tilstedeværelse.

Staten som forhandlingsmotpart

I 2004 overførte Bondevik II-regjeringen forhandlingsansvaret for lønns- og arbeidstidsavtaler i skolen til KS. Dette betyr at en stor del av forhandlingsgrunnlaget skjer på kommunalt nivå, uten at Stortinget og regjeringen inkluderes. Mandatet til KS er likevel ikke behandlet politisk i flertallet av kommunene. De siste årene har fire av fire hovedoppgjør mellom KS og lærerforbundene endt i konflikt, uten at Kunnskapsdepartementet eller Stortinget har mulighet til å gripe inn. Resultatet er svakere demokratisk kontroll med lønns- og arbeidstidsbetingelser i skolesektoren. Desentraliserte lønnsoppgjør gjør det vanskeligere å opprettholde et fruktbart samarbeid mellom partene i arbeidslivet. AUF mener at sentrale lønnsoppgjør alltid må være en hovedregel, og mener derfor at staten må overta rollen som forhandlingsmotpart.

AUF mener at:

- Staten må overta rollen som forhandlingsmotpart.
- Sentrale lønnsoppgjør skal fortsatt være hovedregel.
- Det innføres krav om partsenighet ved lokale arbeidstidsordninger. Ved lokal uenighet skal sentralt fremforhandlede avtaler gå foran lokale.
- Lærernes rett til å disponere egen arbeidstid må sikres.
- Det prioriteres økte midler til lærerlønn for å oppnå reallønnsvekst for sysselsatte i skolen.
- Omfanget av mål- og resultatstyring i skolen reduseres for å fjerne dobbeltarbeid og overflødig rapportering.
- Skolesektoren må pålegges mindre rapportering gjennom Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev i forbindelse med offentlige budsjetter.
- Kompetansemålene for grunnskolen og videregående opplæring må evalueres, og eventuelt spisses ned til færre enkeltmål.

MIDTØSTEN

Situasjonen i Midtøsten er mer anspent enn på mange tiår. Krigen i Syria er den største humanitære katastrofen i moderne tid. I flere land mobiliserer ekstremistiske grupper og IS tar kontroll over landområder i Irak og Syria. Konflikten mellom Israel og Palestina er mer fastlåst enn på lenge. Okkupasjonen forsterkes daglig, og krigen på Gaza tok mange liv og har gitt store ødeleggelser. Felles for de alle er at det bare finnes en politisk løsning på situasjonene i Midtøsten.

Syria

Mer enn 200.000 mennesker har blitt drept og millioner av mennesker er drevet på flukt, siden opprøret i Syria startet for 3 år siden. Det som startet som et opprør mot Assads brutale regime – med krav om demokrati har endt med å bli en frihavn for ekstreme grupperinger. Det anslås at det i dag er mer enn 2000 forskjellige militære grupper inne i Syria. Verdenssamfunnet har sviktet det syriske folk, selv FN har ikke vært i stand til å fordømme angrepene som har skjedd i Syria. Det anslås at det er mer enn 6,5 millioner syriske flyktninger, de fleste er internt fordrevne eller i nabolandene. Libanon har tatt imot mer enn 1,2 millioner flyktninger. AUF mener at Norge må støtte nabolandene økonomisk i deres viktige arbeid for å ta vare på flyktningene, og at vi tar imot flere syriske flyktninger. Det borgerlige flertallet på Stortinget har valgt å prioritere flyktninger med størst «integreringspotensiale», som gjør mange av de aller mest marginaliserte uaktuelle. Kampen mot det ekstreme i Norge er viktig for å hindre at flere ungdommer blir radikaliseret og støtter opp om brutale overgrep.

Palestina

Årets krig på Gaza var den siste i en lang rekke overgrep mot det palestinske folk. Igjen ble Gaza bombet, og igjen må det internasjonale samfunnet finansiere oppbygging etter israelsk ødeleggelse. AUF krever at det legges press på Israel økonomiske ansvar som okkupant og krigfører for å ta det økonomiske ansvaret for oppbygging etter egne ødeleggelser. Gaza er berettiget kalt verdens største fengsel.

Okkupasjonen av Palestina forsterkes hver dag med israelske bosettinger. Det er opprettet mange industrisoner på okkupert land, hvor varer som selges over hele verden produseres. Verdenssamfunnet må boikotte varer produsert på okkupert land,

for å signalisere at okkupering av andres land ikke er akseptert. Dette gjelder også norsk næringsliv.

Kurdistan-Regionen

Kurdistan har over de siste 10 årene tatt markante skritt i demokratisk retning og er en av de få demokratiske og stabile kreftene i regionen. Det er viktig at norske myndigheter opprettholder en tett politisk dialog med myndighetene i Kurdistan-region, samarbeidet er ikke bare humanitært og sikkerhetspolitisk viktig, det er viktig for en positiv politisk utvikling på sikt. Den norske regjeringen må ta initiativ til en internasjonal plan for å møte utfordringene som IS-ekspansjonen utgjør. Planen må bygge på samarbeid med de demokratiske aktørene i Midtøsten. Kurdistan er en av disse.

Krigføringen fra IS langs en 1.000km lang front og massive flyktningestrømmer er ikke det eneste presset Kurdistan-regionen står ovenfor. Bagdad har stanset sine budsjettoverføringer til regionen. I tillegg opplever de en utstrakt sikkerhetsrisiko og fare for infiltrasjon fra terrorister fra Syria og andre deler av Irak. Dette er en utfordring for den demokratiske utviklingen i regionen. Norge må derfor operere med et kortsiktig og et langsiktig perspektiv i sin støtte til regionen. En forutsetning for at kampen mot IS kan vinnes er at det fremmes til en bedre dialog og samarbeid mellom Bagdad og Kurdistanregionen, denne muligheten må Norge Benytte for å bidra til stabilisering og utvikling.

AUF er dypt bekymret for den humanitære situasjonen vi nå ser og for de omfattende overgrepene mot sivilbefolkning, især minoriteter og annerledestroende generelt, og kvinner og barn spesielt. Vi frykter fortsatt sivile massakre og anser IS ikke bare for å være en brutal aktør, men for å ha en folkemords-ideologi.

AUF:

- Mener verdenssamfunnet bør engasjere seg sterkere for å finne politiske løsninger i Midtøsten og bidra mer for å avverge de humanitære lidelsene.
- Krever en fordømmelse av all vold og overgrep mot sivile, og vil at FN skal ha en større tilstedeværelse inne i Syria. Norge bør bruke våre diplomatiske kontakter på å legge press på Russland som sitter med en nøkkelrolle med vetorett i sikkerhetsrådet.

- Mener Norge må ta imot en ekstrakvote på minst 5.000 syriske flyktninger, samt å støtte nabolandene økonomisk i deres viktige arbeid med å ta vare på flyktningene.
- Mener Norge skal spille en forskjell og ta imot de flyktningene med størst beskyttelsesbehov.
- Ønsker en større internasjonal oppmerksomhet om marginaliserte grupper som folk med nedsatt funksjonsevne, kulturelle minoriteter og palestinske flyktninger i Syria,
- Krever en forsterket innsats mot radikalisering.
- Krever en umiddelbar opphevelse av blokaden mot Gaza,
- Krever at Israelske bosettinger i Palestina trekkes tilbake.
- Oppfordrer til en boikott av varer produsert på okkupert land, og at slike varer skal merkes.
- Mener at Norge skal trekke ut «Statens pensjonsfond» ut av israelske selskaper frem til okkupasjonen er slutt.
- Mener at den humanitære støtten må opprettholdes og følges opp med dialog mellom Bagdad Teheran. Damaskus, Ankara og Kurdistan.
- Mener at presset på Tyrkia må økes, og at Tyrkia skal åpne grensen slik at flyktninger kommer seg ut og hjelp inn.

NEI TIL REGJERINGENS ANGREP PÅ ARBEIDSLIVET

Regjeringens endringer av lønnsgarantiloven, permitteringslønnsordningen og de foreslåtte endringene i arbeidsmiljøloven viser høyresidens sanne ansikt og hensikter når det kommer til arbeidslivspolitik. Regjeringen gjør sport i å reversere virkemidlene for et trygt og verdig arbeidsliv, med alvorlige følger for vanlige folk.

1.januar i år trådte to nye lovendringer i kraft som har store konsekvenser for retten til fast arbeid. AUF ser med stor bekymring på at vilkårene i lønnsgarantiloven og permitteringslønsloven er endret til skade for arbeidstakerne. Dette er dårlig nytt for både arbeidstakere, små og mellomstore bedrifter, samt bransjer som er utsatt for store svingninger.

Den blå-blå regjeringen har hevdet at fast ansettelse fortsatt skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv. I kontrast til dette står deres eget forslag om adgang til midlertidig ansettelse i inntil 12 måneder uten vilkår. Regjeringen har mottatt en storm med hørings svar som stiller seg kritiske.

Arbeidsminister Robert Eriksson konkluderte likevel, før høringsfristen var ute, om at det skal legges opp til flere midlertidige stillinger. AUF stiller seg svært kritiske til dette. Den sterkeste faglige kritikken mot regjeringens forslag kommer fra Arbeidstilsynet. Direktoratet mener at midlertidige ansettelser fører til flere arbeidsulykker og andre helseskader. Likevel fortsetter regjeringen ferden mot et mer brutalt arbeidsliv, og trosser alle faglige innspill og protester fra fagbevegelsen som organiserer de berørte.

Lønnsgarantiloven ga rettigheter til arbeidstakere som mistet jobben på grunn av konkurs en sikkerhet i at de kunne få lønn i en oppsigelsesperiode på inntil seks måneder. Dette er nå endret til kun en måned, med begrunnelse i at arbeidstakerne da får et incitament til å raskere komme seg over i annet arbeide.

AUF er sterkt kritisk til å kutte lønnsgarantidekningen fra seks til en måned. Dette skaper usikkerhet for arbeidstakere som jobber i konkurranseutsatt industri, og kan også føre til at viktig kunnskap går tapt, dersom disse arbeidstakerne søker seg over til andre fagfelt.

Videre skal arbeidsgiverperioden ved permittering økes fra 10 til 20 dager. Denne

endringen vil ramme bedrifter som sliter økonomisk og har store svingninger i oppdragsmengden.

Disse endringene vil gå spesielt utover små og mellomstore bedrifter. Ved permitteringer vil det bli svært vanskelig å kunne holde på de ansatte i tynge økonomiske tider, og det vil føre til at flere mister faste stillinger. For regjeringen er det en uttalt målsetning at flere skal sies opp, fremfor å permitteres.

AUF mener det er graverende at regjeringen spekulerer i økte oppsigelser, for å få økt «fleksibilitet» i arbeidsmarkedet. Dette er arbeidstakere som har forpliktelser på lik linje med resten av befolkningen når det kommer til huslån og familie. AUF mener at disse også skal ha faste ansettelser og en trygg arbeidshverdag, fremfor at retten til faste stillinger undergraves.

Regjeringen foreslår også at kollektiv søksmålsrett om innleie av arbeidstaker fra bemanningsforetak oppheves. Grensene for overtid pr. uke og pr. måned skal økes. Grensen for maksimal alminnelig arbeidstid økes og de fjerner dagens regulering i arbeidsmiljølovens § 10- 12 (8) om at Arbeidstilsynet ikke kan gi dispensasjon hvis arbeidstakerne er organisert i en fagforening med innstillingsrett. AUF mener disse grepene vil være svært ødeleggende for arbeidslivet.

Disse sentrale rettighetene er et vern for arbeidstagernes fritid, helse og trygghet. AUF stiller seg på arbeidstagernes side, og sier nei til svekkelser av arbeidsmiljøloven. Sammen med fagbevegelsen vil vi sørge for at regjeringen ikke får rasere tryggheten i arbeidslivet uten kraftige protester.

IKKE SELG FELLESSKAPETS ARVESØLV

Den norske stat og fellesskapet eier viktige og strategiske selskaper som bidrar til verdiskaping, teknologiutvikling og styrking av fagmiljøer i det norske næringslivet. Statlig eierskap bidrar til å trygge arbeidsplasser internt i landet i en globalisert økonomi. Det norske fellesskapet er en viktig aktør som eier, og verdien av statens eierskap anslås til om lag 665 milliarder kroner i 2013. De statseide selskapene som er børsnotert, er verdsatt til omtrent 550 milliarder kroner, tilsvarende en tredjedel av verdiene på Oslo Børs.

Den blå regjeringa har lagt opp til et massivt nedsalg av statlige eierandeler på ideologisk grunnlag. Dette er AUF motstandere av.

AUF mener at staten bør, og må være en viktig aktør i det norske næringslivet. Det er ikke er grunn til å tro at nedsalgene vil gi økt maktspredning. Snarere tvert imot. Følgene vil bli maktkonsentrasjon hos store kapitaleiere, utenlandske selskaper eller forvaltningsfond. Inntektene til fellesskapet vil ved nedsalg bli mindre, og den demokratiske innflytelsen på den økonomiske utviklingen vil svekkes.

Nedsalg av viktige selskaper begrenser muligheten staten har til aktivt å kunne følge opp selskapers virksomhet. AUF mener at man med et aktivt eierskap kan bruke handlingsrommet som stor aktør til å påvirke utviklingen i næringslivet.

AUF mener det er av betydning at den norske stat er en langsiktig og kapitalsterk eier. Dette er viktig i mange sammenhenger hvor vi har å gjøre med aktører som er mer opptatt av kortsiktig profitt, fremfor industriell utvikling, kompetanse og norske arbeidsplasser. Staten som eier har et mer langsiktig perspektiv enn private aktører, og vektlegger derfor også en god utvikling av selskapene over tid. Vi må bruke det statlige eierskapet for å sikre en langsiktig industriell forskning og utvikling i landet og legge til rette for ny næringsutvikling.

Ved statlig eierskap har vi mulighet til å påvirke selskapenes virksomhet. AUF mener statlige selskaper skal gå foran i arbeidet med miljøhensyn, arbeidstakerrettigheter, etiske standarder og menneskerettigheter.

AUF mener det er gunstig og i fellesskapets interesse at staten kan være en viktig bidragsyter som gjør investeringer i opprettelsen av selskap eller oppkjøp med

hensikt å forvalte innovasjon og kompetanse, trygge arbeidsplasser eller dekke et gitt mål som for private ikke er lønnsomt. Et slikt område er vindkraft, og derfor ønsker AUF opprettelse av et statlig vindkraftselskap.

AUF mener at lønna til toppledere i statlige selskaper ikke skal være lønnsledende. Ettersom lederlønna settes av styrene i de ulike selskapene, vil statlig eierskap direkte kunne være med på å moderere lederlønnsutviklingen. Dette kan ha ringvirkninger for den generelle lederlønnsutviklingen.

AUF mener:

- At staten ikke skal gjennomføre nedsalg i statlige selskaper
- At staten i større grad utnytter handlingsrommet til å påvirke utviklingen i lederlønninger
- At staten gjennom aktivt eierskap skal følge etiske retningslinjer, ta hensyn til miljø og menneskerettigheter
- At staten som eier skal satse på forskning, innovasjon og teknologiutvikling

VÅPENUTTALELSE

Fredsnasjonen

Norge har lange tradisjoner for å bidra aktivt internasjonalt for å skape mer fred og trygghet i verden. Humanitære prosjekter og bistandsarbeid står sentralt i norsk utenrikspolitikk, men ut i fra hvordan den sikkerhetspolitiske situasjonen kontinuerlig er i endring er det nødvendig å ha et maktmiddel som man reelt kan forsvare seg med. De færreste er i mot at Norge skal ha sitt eget forsvar, nettopp fordi det medfører trygghet og integritet for landets innbyggere.

Våpenprodusenten

I Norge i dag produseres våpen som i all hovedsak selges til NATO-land. Disse produseres blant annet ved bedrifter som Kongsberg-gruppen og Nammo AS. Dette er selskaper hvor den norske staten er medeier og som regel aksjemajoritet. Dette betyr at staten har stor innflytelse over utviklingen i de aktuelle bedriftene og god kontroll over hva som produseres, samt mest å si i viktige beslutninger. AUF er generelt sett motstander av våpenindustrien, men ser likevel nødvendigheten av den norske våpenindustrien i lys av ønsket om et operativt forsvar.

AUF støtter også Norges ratifisering av FNs våpenhandelsavtale (Arms Trade Treaty – ATT) som regulerer eksportlisenser, brudd på internasjonal humanitærrett, internasjonale menneskerettigheter, organisert kriminalitet, terrorisme i importstatene og kjønnsbasert vold. Avtalen forbyr også bruk og deler til ulike konvensjonelle våpen. AUF mener dette er ufravelige verdier som skal ligge til grunn i all våpenhandel.

Sluttbrukererklæring

AUF mener at alle kunder av norskproduserte våpen skal undertegne en sluttbrukererklæring. Norge har i lang tid jobbet med å fremskaffe sluttbrukererklæringer der det har vært mulig. Uten sluttbrukererklæring har ikke Norge noen mulighet for å kontrollere hvor norske våpen havner. Derfor er det kritisk at NATO-land seg imellom ikke har praksis for å gi sluttbrukererklæringer. Det betyr at landene kan bruke våpnene slik de selv mener er best, og det har ført til at blant annet USA har solgt norske våpen til Israel som igjen har blitt brukt i angrep rettet

mot palestinske landområder. Dette er noe AUF ikke kan finne seg i.

AUF mener at:

- Norge ikke under noen omstendigheter skal selge våpen uten sluttbrukererklæring som grunnlag, herunder også til NATO-land.
- Norge skal jobbe for å etablere sluttbrukererklæring som felles norm i NATO-samarbeidet.

Halvautomatiske våpen

Gjørøv-kommisjonen anbefalte i sin rapport etter 22.juli 2011 at norske myndigheter burde innføre et forbud mot halvautomatiske våpen. Med en begrunnelse om at våpnene ofte blir tatt i bruk av kriminelle som bærer våpen. AUF mener i den forbindelse at et generelt forbud vil være virkningsfullt for å begrense tilgangen og for et tryggere samfunn.

Atomvåpen

AUF mener at atomvåpen verken forebygger konflikter eller har en sikkerhetspolitisk rolle. Atomvåpen bidrar ikke til stabilitet i verdenssamfunnet. Selv om det ikke er særlig realistisk at stater vil ta dem i bruk, er det likevel grunn til bekymring for at våpnene kan havne hos grupper med dårlige hensikter. Våpnene er så kraftige og ukontrollerbare at det ikke er mulig å bruke dem i en konvensjonell væpnet konfrontasjon. Eksisterende forbud mot klasevåpen, miner, kjemiske og biologiske våpen viser at våpenregulering fungerer i praksis, og AUF støtter derfor et tilsvarende forbud mot atomvåpen.

AUF mener at:

- Norge skal kjempe for et internasjonalt forbud mot atomvåpen.

SOLIDARISKE LEGEMIDLER

Utviklingsland har i dag store helsemessige utfordringer, fordi det ikke eksiterer medisiner eller fordi de er for dyre. Dette skyldes i stor grad måten legemiddelindustrien er strukturert på. AUF mener det er et demokratisk problem at mennesker i utviklingsland ikke får de medisinene de trenger for å leve et fullverdig liv.

Patenter på legemidler har vært uheldig for denne utviklingen. AUF mener likevel at å fjerne ordningen med patenter ikke er veien å gå. Medisiner har i utgangspunktet lave produksjonskostnader, som tilsier at det kan selges billig på verdensmarkedet. Likevel er det høye kostnader knyttet til utvikling av medisinene. Patenter gjør det mulig for legemiddelselskaper å investere kraftig i forskning på nye medisiner. Tilfeller hvor myndighetene selv har hatt kontroll over forskningen og utviklingen har vist seg å være svært ineffektivt. Ordningen har ikke ført til en rask nok utvikling av nye, svært nødvendige, legemidler.

En ekspertgruppe nedsatt av Verdens helseorganisasjon foreslår en rekke tiltak for å forhindre legemiddelindustriens ensidige vestlige fokus og for å øke tilgjengeligheten til medisiner i utviklingsland. Disse forslagene ser AUF svært positivt på.

AUF mener at:

- Norge og verdenssamfunnet skal fortsette med å styrke finansiering av medisiner og vaksiner til mennesker i utviklingsland ytterligere
- Norge selv innfører og jobber for at andre land innfører WHO's anbefaling om et offentlig bidrag på 0.01 prosent av BNP til medisinsk innovasjon ut i fra spesifikke behov hos utviklingsland.
- Det må utvikles et internasjonalt innovasjonssystem som kan fungere parallelt med det nåværende patentsystemet, i tråd med anbefalinger fra WHO's ekspertgruppe.
- Forskningsresultater og patenter på legemidler som retter seg spesielt mot fattige lands behov skal være åpent tilgjengelig.

EN SJØMATNÆRING I EVIGHETENS PERSPEKTIV

Sjømatnæringen har i generasjoner vært avgjørende for bosetting og verdiskapning langs kysten. Store havområder og en lang kyst har gitt Norge gode forutsetninger til å kunne bli en av verdens fremste sjømatnasjoner. Disse mulighetene innebærer også et stor ansvar. Ansvar for en bærekraftig ressursforvaltning i egne kyst- og havområder og samtidig dele av vår kunnskap, og dermed bidra til god ressursforvaltning over hele verden. I mange tilfeller vil det også være god bistandspolitikk.

Fiskerinæringen har over tid gått fra å være en attåttnæring til å bli en kapitalkrevende næring som preges av stadig større aktører. Fisken i havet er fellesskapets eiendom og må forvaltes til det beste for nasjonen, samt fiskeriavhengige samfunn langs kysten. AUF er derfor negativ til en utvikling som fører til at kvotene samles på stadig færre hender. Denne utviklingen må begrenses, slik at næringer bidrar til sysselsetting og verdiskapning langs hele kysten. Skal vi lykkes i målet om å være verdens fremste sjømatnasjon må det være lønnsomhet i hele verdikjeden. Da er følgende faktorer avgjørende. Vi må ha aktive fiskere som eier og driver egne båter, og vi må ha en innovativ og lønnsom landindustri.

For å styrke rekrutteringen mener AUF at det må etableres bedre finansieringsordninger for at unge fiskere skal ha tilstrekkelig økonomi for å kunne investere i fartøy og kvoter. Antallet rekrutteringskvoter bør økes og hvert fylke bør ha et rekrutteringsfond som kan bidra til investering i fartøy.

Norge har tradisjon for å være råvareleverandør til verdensmarkedene. Dette gjelder også innen sjømat der det dessverre har gitt seg utslag i å tenke på kvantitet foran kvalitet, og økende strukturering ofte har vært svaret på svak lønnsomhet i næringen. AUF mener man må se på alternativer for å skape større lønnsomhet, herunder produktutvikling, merkevarebygging produktkvalitet, og større fokus på nisjeprodukter. I tillegg bør gjeldende regelverk gjennomgås for å se på om dagens lovgivning gir de nødvendige verktøy for beste incitament for å øke verdien i hele verdikjeden. AUF er tilfreds med at regjeringen Stoltenberg satte ned et offentlig utvalg ved nettopp dette som mandat. Derfor uttrykker AUF bekymring ovenfor uttalelsene fra fiskeriminister Aspaker som ser ut til å ha konkludert på viktige

rammebetingelser før utvalget har levert sin innstilling.

AUF er også fornøyd med at salgslagene har fått større ansvar for å følge opp kvalitetskontrollen. For å sikre kvalitet til videre bearbeiding bør levering av fersk fisk prioriteres og det bør videre prioriteres teknologiutvikling innen fangstleddet. Levendefangst og -levering vil være et viktig bidrag både til å bedre kvaliteten men også til å sikre råstoffgrunnlaget til industrien. Det bør i tillegg innføres et tak på hvor mye fangst man kan levere på en gang.

Havbruksnæring har siden sin start på 70-tallet blitt en viktig eksportnæring som bidrar til fellesskapet, gjennom arbeidsplasser og verdiskapning. Det er likevel kommuner som ikke opplever gevinst av å tilrettelegge for havbruksnæringen. AUF ønsker at det skal innføres en egen arealavgift for havbruksnæring som skal gå direkte til vertskommunen som en kompensasjon.

AUF mener at potensialet for videre vekst må veies opp mot negative miljøhensyn. Det er derfor nødvendig å sette strenge krav til lus, rømming og sykdom før et selskap får tillatelse til å utvide virksomheten. Innovasjon og forskning innen havbruk må intensiveres for å sikre en miljømessig bærekraftig vekst. Spesielt forskning på lukkede anlegg må satses på, og det bør innføres tilskuddsordninger for at selskaper skal utprøve ny teknologi på sine anlegg.

Hvitfiskindustrien har flere år slitt med å få levert nok råstoff til helårlig produksjon, og har dermed slitt med å opprettholde sysselsettingen og lønnsomhet. Det er derfor viktig at de fabrikkene som driver med fordeling får nødvendig råstoff tilført for å oppnå høy og lønnsom nok produksjon. AUF mener at leveringsforpliktelsene må følges opp for å sørge for at fisken blir landet der hvor den var ment.

Norsk fisk konkurrerer i et internasjonalt marked der det høye norske kostnadsnivået er en utfordring. Derfor er det avgjørende at man gjennom politisk styring ivaretar de komparative fortrinn vi har.

Sjømatnasjonen Norge må være kjent for kvalitet ute i Europa og verden, i tillegg til å være konkurransedyktig på pris. Fokuset på kvalitet må gjenspeiles på land så vell som til havs. I tillegg må produkt differensiering og nye markeder satses på for å bidra til større lønnsomhet i alle ledd av norsk sjømatnæring.

AUF vil derfor:

- Opprettholde Deltakerloven.
- Styrke Fiskesalgslagsloven/Opprettholde Fiskesalgslagsloven.
- Satse på rekrutering gjennom rekruteringskvoter og etableringsfond
- Leveringsplikten skal overholdes
- Legge til rette for større lønnsomhet i fiskerinæringen gjennom aktiv politisk styring
- Innføre en arealavgift på havbruksnæring som tilfaller vertskommunen
- Jobbe mot lus og rømming i oppdrettsnæringa
- Satse på innovasjon og forskning i havbruksnæringen
- Tilskudd til utprøving av ny teknologi i havbruksnæringen.

ET VIDERE LØFT FOR NORDOMRÅDENE

«Kunnskap og verdiskaping er den røde tråden i nordområdepolitikken og nøkkelen til utvikling, vekst og innflytelse i nord»

Espen Barth Eide

Nordområdene er Norges viktigste strategiske satsningsområde. Ei målrettet satsning gjennom mange år har gitt gode resultater. Nedgang i folketall og sysselsetting har snudd til vekst og optimisme. Tradisjonelle fiskeri opplever styrket ressursgrunnlag, havbruksnæringa vokser, sysselsetter fler og nye næringer tilknyttet produkter fra havet etableres. Den store satsningen på forskning og kompetanse har vært avgjørende for å skape utvikling i nord. AUF og Arbeiderpartiet må å fortsatt være pådrivere for satsning på utviklingen i Nord, ved å utforme en innovativ og fremtidsrettet Nordområdepolitikk.

AUF mener at miljø og bærekraftig utvikling må ligge til grunn for den videre utviklingen. Nordområdene har et hav av muligheter innenfor grønne primærnæringer som fiske, landbruk og reindrift. Det finnes nye muligheter innen entreprenørskap for grønn energi og tertiærnæringer, samt industriutvikling innen mineraler. Det er disse ressursene som må videreutvikles og satses på.

Det er allerede planlagt enorme miljøinngrep både til havs, og i landområdene i nord. Både i form av petroleumsvirksomhet og mineralvirksomhet. Dette kan medføre store miljøtrusler. Områder for bærsanking, jakt, fangst og hogst samt beiteland for hundretusenvis av reinsdyr, og med det næringsgrunnlaget for den fellesnordiske samiske reindriftskulturen anses som svært truet. AUF mener derfor at det må komme ny minerallov som i større grad tar hensyn til samiske rettigheter, og at urfolksrettigheter ikke må settes til side til fordel for næringsutvikling. I tillegg må de sårbare havområdene vernes mot framtidig petroleumsvirksomhet for å sikre at økosystemet i hav og på land ikke tar skade av eventuelle utslipp.

Ei satsning på nord må og være ei satsning på folk. Gjennom ei relasjons- og samarbeidssatsing mellom folk i nord kan det utrettes mye. I både Russland og Kina kan mye gjøres for å bedre folks levevilkår og demokratiforståelse. Samarbeid på tvers av landegrenser mellom ungdom, organisasjoner, men også bedrifter og foretak gir store muligheter. Ikke bare for å løfte samarbeid omkring utnyttelse og

forvaltning i de arktiske områder, men også muligheter for å heve samarbeid omkring demokratiske utfordringer og menneskerettigheter. Den norske nordområdepartimentet bør derfor i større grad gjenspeile Norges sterke standpunkt når det kommer til demokrati og menneskerettigheter. AUF mener man må sette stadig større fokus på disse, og utvide nordområdesatsingens fokus ytterligere.

Nordområdesatsingen er også en satsning på utvikling av kompetanse. AUF mener derfor det er viktig å styrke Universitetene i Nord og legge til rette for framtidsrettede og innovative utdanninger som utvikler morgendagens kompetanse. Næringslivet må knyttes tettere sammen med Universitetene og det må legges opp til et større innsalg av hospitering og internship i bedrifter. Slik kan et løft for Universitetene samtidig være et løft for næringslivet. AUF mener det er spesielt viktig å styrke satsningen på Nordområdesenteret (NSO) for videre utvikling av Russlands- og Nordområdekompetanse for bedrifter, organisasjoner og andre offentlige institusjoner som ønsker å ta del i den økte aktiviteten i nord. Både innenfor energi, handel, fiskeri, reiseliv eller andre næringer.

I tillegg til satsning på kompetanse og næringsliv må infrastrukturen i nord bygges videre ut og vedlikeholdes. Infrastruktur er en vital del av et videre løft for Nordområdene.

AUF mener vi treger et videre løft for Nordområdene og at den borgerlige Regjeringens uforsvarlige reversering av utviklingen i nord må stanse. Regionale utviklingsmidler har vært et svært viktig verktøy for tilrettelegging for næringsutvikling. Fylkeskommunene har hatt gode muligheter til å bidra til flere viktige nærings- og utviklingsprosjekter, men med Regjeringens lite ambisiøse satsing er fremtiden usikker. AUF mener kuttene i utviklingsmiddelpotten til fylkeskommunen i 2014, og nasjonale tiltak for regional utvikling må reverseres, og at RUP midlene må rettes mot tiltak som kommer barn og unge til gode.

Endringene den borgerlige Regjeringen har gjort i inntektssystemet for fylkeskommunene har som konsekvens at pengene flyttes fra nord og kyst til sør og øst. Dette vil føre til en dramatisk nedskjæring i tjenesteproduksjonen i de nordligste fylkene, spesielt innen samferdsel og skole. Denne urettferdige fordelingen tapper landsdelen for både arbeidsplasser og tilgang til ressurser og AUF mener at

inntektssystemet må forbedres og endres.

Derfor mener AUF at:

- Et bærekraftig miljø og ivaretagelse av urfolksrettigheter må ligge til grunn for næringsutvikling.
- Fortsatt satse på næringsvirksomhet i nord
- Det må komme ny minerallov som i større grad tar hensyn til samiske rettigheter og hensyn
- Områdene uten for Lofoten, Vesterålen og Senja, samt områder i Barentshavet, Jan Mayen, Bjørnøya og Arktis skal bli varige petroleumsfrie soner
- Folk og samarbeid må prioriteres over ressursutnyttelse i nord
- Fokuset på folk-til-folk samarbeid i nord må få en økt satsning
- Det bør arbeides for et tettere ungdomssamarbeid innenfor nordområdene, men spesielt innenfor Barentsregionen
- Demokrati og menneskerettigheter tydelig skal gjenspeiles i den norske nordområdepolitikken og framtidige inngrep og avtaler som blir inngått i nord
- Nordområdepolitikken må bli et viktig ledd i å bevare og styrke forholdene til folkegrupper og nasjonaliteter i Arktis
- Knytte et sterkere samarbeid mellom bedrifter og universitetene i nord.
- RUP-middel poten må styrkes
- Inntektssystemet for fylkeskommunene må endres

DEN NORSKE ASYLPROSESSEN

Alle som kommer til Norge har muligheten til å søke asyl, uansett hvem du er eller hvor du kommer fra. Prosessen fra du kommer til landet og til du får svar på søknaden sin, kan for mange bli langtekkelig, grunnet de mange mulighetene som finnes for anke eller ny saksbehandling. For å søke asyl må du melde deg hos Politiets Utlendingsenhet hvor man blir registrert og man overleverer sine personlige dokumenter til politiet. Deretter gjennomfører Utlendingsdirektoratet et intervju for å kartlegge hvorfor personen søker asyl med tolk tilstede.

FN har en rekke anbefalinger for hvordan deres medlemsland bør utforme sin asylpolitikk, deriblant finner anbefalinger for hvilke mennesker som har behov for beskyttelse. Norske myndigheter har i lang tid trosset disse anbefalingene. Blant annet har det blitt nektet asyl til mennesker fra Palestina og Sør-Somalia, selv om FN mener de trenger beskyttelse.

Et stort antall asylsøknader blir avslått fordi asylsøkerne ikke blir trodd på det de sier. Heller ikke her følger Norge FNs anbefalinger for vurdering av asylsøkernes troverdighet. Blant annet legges det ikke vekt på om asylsøkerne har vært utsatt for overgrep som gjør det vanskelig for han/hun å snakke detaljert om dette, og/eller gi presise tidsangivelser. Bare rundt 10% av disse asylsøkerne får møte UNE for å forklare klagen sin. Gjennomsnittlig behandlingstid for en asylsøknad var høsten 2013 ca. 11 måneder. I denne perioden får asylsøkeren ofte sitt første møte med det norske samfunnet. For en asylsøker med få ressurser og tilnærmet fraværende sosialt nettverk, kan det være svært vanskelig å begynne en integreringsprosess.

Den norske asylprosessen sørger for at personer som kommer til Norge behandles likt, og jevnt over rettferdig. Til tross for dette er det aspekter ved asylprosessene som gjør dem hensynsløse og lite medmenneskelige.

AUF vil:

- At Norge skal følge FNs anbefalinger for hvilke mennesker som har behov for beskyttelse,
- At Norge skal følge FNs anbefalinger for vurdering av troverdigheten til asylsøkere.
- At det skal innvilges arbeidstillatelse til asylsøkere som venter på svar på sin søknad.
- At det skal være lettere å få asyl på humanitært grunnlag.

- At flere asylsøkere skal få møte beslutningstagerne for å forklare sin sak.
- At det opprettes en oppfølgingsplikt i situasjoner hvor norske myndigheter mottar informasjon om at en asylsøker har blitt utsatt for vold og/eller overgrep ved retur til hjemlandet.

DYREVELFERD

AUF ønsker at dyr i Norge skal ha det så bra som overhodet mulig, og ønsker en styrking av dyrevelferden innen en rekke områder. Alt for mange dyr som lever under svært dårlige forhold. Forbrukernes interesse for dyrs velferd er stadig økend og dette er et tema som både interesserer forbrukere, politikere og kanskje mest av alt, media. Likevel er ikke dyrenes velferd i Norge god nok slik det er den dag i dag. AUF ønsker en omfattende bedring av dyrenes velferd og ønsker å styrke dyrevelferden både for husdyr, kjæledyr og eksotiske dyrearter i Norge.

AUF vil:

- Styrke dyrevelferden i Norge

Pelsdyrnæringen

Pelsdyrnæringen er en liten næring som har vist seg å ikke ivareta dyrenes velferd. Det har over en årrekke blitt dokumentert svært omfattende og alvorlig dyremishandling på norske pelsfarmer. AUF mener subsidier må stanses og at pelsdyrnæringen avvikles.

AUF vil:

- avvikle og forby pelsdyrnæringen i Norge
- innføre importforbud av pels
- at Norge skal jobbe aktivt for internasjonal avvikling av pelsdyrfarmer

Forsøk på dyr

Testing og forsøk på dyr er i dag svært vanlig. AUF vil begrense bruken av dyreforsøk og på sikt forby. AUF mener forsøk på dyr til medisinske formål kun skal brukes når det er helt nødvendig og i tilfeller hvor det ikke finnes andre alternativer. AUF vil spesielt forby bruk av forsøk på dyr til kosmetiske formål. Inntil dette realiseres skal alle varer testet på dyr merkes.

AUF vil:

- forby forsøk på dyr med unntak av medisinske formål

- innføre importforbud av kosmetikk testet på dyr

Tilsyn av dyr

I dag er det Mattilsynet som har ansvaret for dyrevelferd i Norge. AUF mener de ikke har klart å ivareta oppgavenene rundt dyrs velferd på en god nok måte. Likevel ønsker ikke AUF å opprette eget dyrepoliti. Eksisterende lovverk må forbedres og styrkes ytterligere.

AUF vil:

- Opprette en selvstendig instans med ansvar for dyrevelferd

Dyr i sirkus

Eksotiske dyr har tradisjonelt vært en stor del av en sirkusforestilling i Norge. Disse dyrene er i alle hovedsak importeres, og med det skapt for helt andre miljø og klima enn det de opplever i et sirkus. Dyrene er ikke skapt for å fungere som underholdning for andre, og mye reising og mange timer tilbrakt i bur fører til stress og unaturlig atferd. AUF mener at sirkuslivet umulig kan tilfredsstillere eksotiske dyrs velferdsbehov og ønsker å forby bruken av dette i Norge. Allerede eksisterende sirkusdyr skal tas vare på, på en god og forsvarlig måte inntil deres naturlige død. Det skal heller ikke avles opp nye dyr.

AUF vil:

- Forby bruk av eksotiske dyr i sirkus

Landbruk og husdyr

AUF ønsker at landbruksnæringen produserer sunn og god mat, som ikke utsetter dyr for unødvendig lidelse. Et sterkt landbruk er ikke uforenlig med god dyrevelferd.

Genetisk manipulasjon og avl

AUF mener alt for mange dyr aktivt avles opp med abnormal vekst, kun for at det skal

være lønnsomt for industrien og bonden. Flere kyllingraser har for tungt brystparti og stor kjøttfylde som gjør at kroppen blir for tung for skjelettet. Mange opplever beinlidelser, belastningsskader og dårlig helse.

Utemuligheter og bevegelse

Mange dyr har begrenset eller ingen mulighet til å bevege seg utendørs. Det er en betydelig hemming på dyrevelferden at de ikke får leve ut noen av sine naturlige instinkter. AUF mener alle gårdsdyr må ha mulighet til et minimum av bevegelse.

AUF mener at:

- Det må innføres makskrav på hvor mange dyr det er lovlig å oppholde på et gitt areal

Transport av dyr og mobile slakterier

I Norge dør 100.000 dyr under transport årlig og mange får betydelige skader. Lange reiseveier og liten plass fører til ubehag hos dyrene. I tillegg til lang reisevei mener AUF det er uheldig at ventetiden på selve slakteriet i enkelte tilfeller er for lang og er derfor positive til mobile slakterier. Slaktemetoder som medfører minst mulig frykt og ubehag hos dyrene må prioriteres.

AUF vil

- Begrense transport av dyr
- Ha økt bruk av mobile slakterier i Norge

Oppdrett av dyr

Ekstremavl på rasetyper som skaper store helseplager for dyr (da spesielt hund) har de siste årene blitt ansett som kanskje en av de største utfordringene for dyrevelferden. I dyrevelferdloven er det påbud om at oppdrett og avl av dyr skal bidra til dyr med god funksjon. Dette er et prinsipp som har vært gjeldende i en årrekke, men det har derimot ikke vært konsekvenser på overtredelse av dette.

AUF mener at dyrs helse og velferd må prioriteres fremfor hva som blir premiert på utstillinger. Reglene for oppdrett på dyr og kravene til oppdretterne må strammes inn slik at man i fremtiden avler opp friske dyr, fremfor spesifikke egenskaper ved utseendet.

AUF vil:

- At det innføres tydelige kompetansekrav til oppdrettere.
- At offentlige myndigheter starter tiltak mot den ekstreme rendyrkingen og innavlen av ulike dyrearter, slik at man ivaretar dyrets helse og velferd.
- Innføre strengere straff ved brudd på avlspåbudet.

TRANSPERSONERS FRIGJØRING

Anerkjennelse av kjønn

I dag har vi kun to juridisk anerkjente kategorier for kjønn i Norge, mann og kvinne. Vi har en særnorsk ordning som knytter personnummeret opp mot personens biologiske kjønn. Denne ordningen har en stigmatiserende innvirkning på personene som ikke føler tilhørighet til noe kjønn. Dette fører til at det for noen ikke vil være samsvar mellom oppfattelse av eget kjønn og det kjønn du juridisk er registrert som. Eneste mulighet for å endre juridisk kjønn er ved å få en diagnose. At diagnose skal være nødvendig er både diskriminerende, grunnleggende galt, og gjenspeiler fordommer i samfunnet vårt, mener vi i AUF.

Juridisk kjønn

For å endre kjønn må man få diagnosen F64.0, som først oppnås etter en utredning som tar et til to år, der det kartlegges i hvilken grad personen oppfyller kravene. Dersom man blir diagnostisert kan en deretter gå gjennom ett fullstendig kjønnskorrigerende inngrep, som inkluderer å la seg kastre. AUF mener at kravet om kastrasjon for å oppnå en fullverdig kjønnsendring er ett brudd på menneskerettighetene, og retten til å bestemme over egen kropp. For å oppnå juridisk anerkjennelse av egen kjønnsidentitet må man likevel ta valget, som kan oppfattes som press utøvet av myndighetene, da dette er eneste måte å gjøre det på. Det finnes ingen argumentasjon som forsvarer nevnte praksis. Rent medisinsk er det ingen klare indikasjoner på at kastrasjon ved kjønnsbekreftende behandling har positiv effekt. Kravet umuliggjør endring av juridisk kjønn for mennesker med underliggende sykdommer som gjør slike operasjoner for risikabelt. Det er imidlertid viktig å understreke at kastrasjon skal være et tilbud til de som ønsker det, som en del av sin egen kroppslige kjønnsbekreftelse. Det er også samfunnsøkonomisk ulønnsomt å bruke midler på operasjoner som ikke er ønsket av pasienten selv.

I Australia har de innført en ordning med et tredje kjønn, "X". Det er en kjønnskategori som sidestiller menn og kvinner, og alternativet kan brukes av

transseksuelle, transpersoner og andre med kjønnsambivalens. AUF mener at dette er et godt tiltak mot et mer likestilt samfunn, for alle.

Helsetilbud

AUF ønsker at man skal møtes av mennesker med god kompetanse på området, og mener det beste for vedkommende vil være å møte én robust avdeling, og at kompetanse og tilgjengelighet ikke skal variere ut ifra geografi. Vi ønsker å beholde enheten ved Rikshospitalet, og i første omgang kun her.

For å ha en juridisk rett til å motta behandling må du oppfylle visse kriterier som gir diagnosen F64.0. En utredning før denne diagnosen gis ligger i dag på rundt ett år. Dersom du ikke oppfyller disse gitte kriteriene og derav ikke får en diagnose, kan du heller ikke kreve å få behandling. Vedkommende sin framtid og videre livskvalitet skal langt på vei avgjøres av en liten gruppe fagpersoner. Rikshospitalets egne tall viser til at det årlig er rundt 150 personer som blir henvist til utredning. Av disse 150 er det kun 25-30% som imøtekommer kriteriene for å få en diagnose og seinere ett behandlingstilbud.

AUF mener at staten og samfunnet skal anerkjenne at ikke alle passer inn under dagens definisjon av kjønn. Individets identifikasjon av sin egen kjønnstilhørighet skal være det sentrale. Dersom en mann født som kvinne ønsker å få definere seg og leve livet sitt som mann skal de ha denne muligheten. For transpersoner som ikke ønsker å skifte kjønn ønsker vi å innføre en tredje kjønnskategori.

Et mer inkluderende samfunn

AUF ønsker et samfunn der alle skal ha rett til en kjønnsidentitet de selv er komfortable med. Det har lenge vært blant AUFs hjertesaker å kjempe for at alle skal ha like muligheter og rettigheter, uavhengig av kjønn, etnisitet og økonomisk bakgrunn. AUF mener at transseksuelle i dag, ikke har de rettighetene de fortjener. Vi ønsker å kjempe for et rettferdig og likeverdig samfunn, og mener det er på tide at personer med transseksualisme skal ha rett til å leve et liv i det kjønn de selv ønsker.

En ny lov som forbyr diskriminering av homofile og transpersoner trådte i kraft 1. januar 2014, dette er et viktig skritt i veien mot anerkjennelse av kjønn.

Når transpersoner nå endelig har fått anerkjennelse i lovverket, må dette også få innpass i skolesystemet.

Undervisning i skolen

I læreplanen fra 2006, som kom i forbindelse med Kunnskapsløftet, skilles det mellom ulike temaer i ulike fag. Mer kunnskap må inn både i lærerutdanningen og i form av etter- og videreutdanning for lærere. Og det holder ikke at en eller to ressurspersoner på skolen tar et kurs. Kunnskapen må ut til alle om alle LHBT områdene (Lesbiske, homofile, bifile og transpersoner).

Det mangler særlig kompetanse på feltet transseksualisme. Transpersoner er fraværende både i læreplaner og lærebøker. Dette ønsker AUF å gjøre noe med.

AUF mener at:

- Det blir gitt ekstra midler til forskning på kjønnsidentitet
- At behandlingen, slik situasjonen er i dag, beholdes på Rikshospitalet
- Der blir gjort en undersøkelse om holdninger og kunnskaper om transseksualisme blant ansatte i helsevesenet. Dette vil kunne gi et utgangspunkt for hvor vidt man bør fokusere på bevisstgjøring om dette temaet i helsevesenet.
- Seksualundervisningen må forberedes på områdene, LHBT
- Myndighetene må anerkjenne at det eksisterer flere enn to kjønn, og at dette må gjenspeiles ved flere enn to avkrysningsmuligheter i alle offentlige dokumenter og identifikasjonspapirer.
- Norge endrer praksisen, i tråd med blant annet anbefalinger fra Europarådets menneskerettighetskommissær, og fjerner vilkåret om kastrasjon for kjønnsbekreftende behandling
- Personer kan få utsted reisedokumenter hvor det står en X under kjønn, jf. praksis i Australia.

NEI TIL NIQAB-FORBUD

I 2012 innførte Frankrike et forbud mot heldekkende plagg i offentligheten. Det ble reist sak mot den franske stat i Den Europeiske Menneskerettighetsdomstolen (EMD), som gikk på at forbudet var et inngrep i privatliv og krenket religionsfriheten. EMD erklærte 1.juli 2014 at forbudet ikke er menneskerettsstridig, de anbefaler ikke et forbud, men skriver at det er menneskerettslig svært problematisk.

Minotenk anslår at omtrent 50-100 personer bruker niqab i Norge i dag, dette tilsvarer 0,001% av befolkningen. Det er vanlig lovgivningspraksis at vi kun har universelle lover. AUF mener det er problematisk å ha en lovgivning som rammer så lite som 1 per 100.000.

Mangfoldsamfunnet Norge bygger på flotte verdier om livssyns- og trosfrihet, et niqab-forbud vil ikke legge til rette for at religioner og kulturer kan leve side om side i gjensidig respekt. Vi ser allerede at kvinner i innvandringsmiljøet allerede faller utenfor, fordi de ikke er i arbeid. Et forbud vil føre til at kvinner som bærer niqab vil føle seg isolert fra samfunnet.

I Norge skal en ha frihet til å være seg selv, dette sikres ikke ved at vi skal vedta hvilke plagg som tillates i det offentlige rom. Det må fokuseres på å øke mulighetene til kvinnene, ikke innskrenke deres valgfrihet.

AUF frykter at et eventuelt forbud kan nøre opp under framstillinger om at Norge er et lite inkluderende samfunn, som igjen kan føre til økt radikaliserings. Bruk av niqab kan være problematisk, men løsningen er ikke et forbud.

AUF mener:

- At det ikke skal innføres et forbud mot å bruke heldekkende plagg i det offentlige rom.